

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-944

16.12.2020

If Skadeforsikring NUF

Næringsliv

Avbruddstap – tapt varelager – erstatningsoppgjør etter brann.

Sikrede drev produksjon og hermetisering av sjømat. Nyttårsaften 2016 oppstod brann som førte til ødeleggelser og stans i sjømatproduksjonen. Gjenværende bygningsmasse var ikke egnet til fortsatt produksjon. Sikrede hadde forsikring for avbruddstap og varelager hos selskapet og meldte fra om skaden. Selskapet utbetalte et forskudd, men avviste senere ytterligere ansvar og anførte at sikrede ikke i tilstrekkelig grad hadde dokumentert og sannsynliggjort kravet, jf. fal. § 8-1 første ledd, og at klagebehandling måtte utstå til politiet hadde avsluttet etterforskning av selskapet i tilknytning til sikrede. Sikrede krevde ytterligere erstatning for avbruddstap og tapt varelager, og anførte at selskapet hadde fått den dokumentasjonen som var tilgjengelig og at dette var tilstrekkelig for at selskapet kunne ta stilling til kravet. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: varelager mellom kr 4 400 000 og kr 4 600 000, avbruddstap mellom kr 2 285 472 og kr 2 476 074

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjør etter brann i varelager.

Sikredes virksomhet var produksjon og hermetisering av sjømat. Virksomheten ble drevet i lokaler leid fra selskapet L. Eiendom AS. L. Eiendom AS er et selskap i samme konsern som sikrede.

På nyttårsaften 2016 oppstod brann i bygningene på eiendommen som medførte store ødeleggelser og umiddelbar stans i sjømatproduksjonen. Brannårsaken er ukjent. Samtlige bygninger ble totalskadet i brannen, og etterfølgende undersøkelser har viste at gjenværende bygningsmasse ikke var egnet til fortsatt produksjon.

Både sikrede og L. Eiendom AS hadde forsikring hos selskapet. L. Eiendom AS hadde forsikring på bygningene som stod på eiendommen, samt driftstilbehør. Sikrede hadde forsikring for avbruddstap og varelager.

Sikrede tok umiddelbart kontakt med selskapet etter brannen. Det tok noe tid før formell skademelding ble inngitt, men partene hadde en løpende dialog fra branntidspunktet. Sikrede innsendte skademelding 10.7.18.

Selskapet utbetalte forskudd pålydende kr 1 129 063 den 12.7.18. Etter det fortsatte dialogen mellom partene, og det ble avholdt møter.

Selskapet engasjerte siviløkonom J.E.C. som tilskrev selskapet 21.11.18 med sin vurdering av sikredes regnskapstall.

Selskapet avslo krav om erstatning 12.9.19 med den begrunnelsen at kravet ikke var dokumentert og sannsynliggjort i tilstrekkelig grad.

Det ble åpnet konkurs hos sikrede 16.12.19. Det vises til bostyrers brev til sikrede av 18.12.19 hvor det bl.a. fremgår følgende:

Alt av fysiske eiendeler som tilhører SL AS/er underlagt SL AS ansvar, herunder etter forurensningsloven, og som befinner seg i/ved fabrikklokalene på A i A, vurderes for å være uten økonomisk interesse for boet. (...) Det erklæres derfor at de nevnte eiendelene med dette er abandonerte og at konkursbeslaget i disse følgelig er opphevet, jf. konkursloven § 117b.

Bostyrer beslutter med dette også å oppheve konkursbeslaget i SL AS eventuelle rettigheter etter forsikringsavtalen med If Skadeforsikring NUF (...).

Sikrede har oversendt årsregnskap fra 2014, 2015 og 2016, samt sikredes oppstilling av avbruddskostnader.

Sikrede krever erstatning for varelager og avbruddstap og anfører at det er dekket av forsikringen hos selskapet.

Sikrede har gitt selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for ham og som selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale forsikringsbeløpet, jf. fal. § 8-1 første ledd. Dokumentasjon er fremlagt i en rekke e-poster mellom partene, samt overlevert til selskapet på et møte 5.7.18. Sikrede har samarbeidet tett og hatt god dialog med siviløkonom J.E.C. i forbindelse med å fremlegge dokumentasjon som er etterspurt og tilgjengelig. Mye av sikredes dokumentasjon brant inne i bygningen på eiendommen. Det er likevel vært fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon til at tapet for varelager og avbrudd kan beregnes.

Sikrede har bedt selskapet klargjøre hva som er uklart i dokumentasjonen og begrunne hvorfor det mener kravet ikke er sannsynliggjort.

Sikrede krever erstatning for varelageret som gikk tapt i brannen. Sikrede har gjennom hele sin levetid hatt en relativt stabil varebeholdning. I årene 2009–2013 var sikredes varelager i årsregnskapet i intervallet ca. MNOK 2–36. De to siste årene før brannen var varelageret avrundet MNOK 6 og MNOK 5. Sikrede mener at varelageret per 31.12.16 var på nivå med de to foregående årene. Snittet av kjent varebeholdning i 2014 og 2015 er NOK 5 448 750. Fra denne summen må varebeholdningen fra lager i F. trekkes fra. Varelageret i F. skulle inn til produksjon på fabrikk som brant, og det ble det ikke noe av som følge av brannen. Det lot seg ikke gjøre å få solgt dette før varene gikk ut på dato, så dette tapet på NOK 973 700 må derfor inngå i beregningen av avbruddstapet. Det fratrekkes NOK 973 700 fra NOK 5 487 850 som gir NOK 4 514 150.

Snitt for 2016 gir kun et estimat for varebeholdningen som gikk tapt i brannen, men etter sikredes syn er det imidlertid det mest treffende estimatet som kan gis. Sikrede mener at varebeholdningen som gikk tapt i brannen ligger i spennet NOK 4 400 000 til NOK 4 600 000.

Hva gjelder avbruddstapet regnes dette som forskjell mellom resultat av driften i ansvarstiden uten skaden og resultat av driften påfølgende år etter skaden. Sikrede la feilaktig i sitt brev til grunn at sikrede hadde et tap på NOK 200 000 i 2016. Bakgrunnen for feilberegningen er at varelageret i F. ikke er medregnet. Korrigert resultat etter netto finanskostnader er trukket fra, er NOK 555 772. Sikrede har i sin beregning ikke trukket fra finansposter. Dersom finansposter ikke skal beregnes, er korrekt driftsresultat NOK 746 374.

Driftsresultatet i 2016 var dermed NOK 555 772/746 374 sammenlignet med et driftsresultat på NOK -756 000 i 2017. Sikrede har i sitt skriv lagt til grunn kr -513 000 fordi han har trukket fra rentekostnader og tap av fordringer. I samsvar med forsikringsvilkårene skal sikrede ha erstattet ekstraordinære kostnader som kan relateres til skaden, og sikrede mener derfor at NOK 756 000 skal erstattes i sin helhet. Det vises til sikredes oppstilling av avbruddskostnader.

For å erstatte tapet og resultatet som uteble, blir det NOK 1 311 772/1 502 374 som er mellomlegget mellom tapet i 2017 og plussresultatet i 2016. I tillegg må varelageret i F. på NOK 973 700 legges til. Det blir NOK 2 285 472 til NOK 2 476 047.

Sikrede er åpen for at det er usikkerhet knyttet til beregningene, men det er ikke tvil om at det foreligger et tap. Det at selskapet har hatt problemer med å regne ut eksakt forsikringssum, er i alle tilfeller verken sikredes feil eller ansvar.

Sikrede anfører at selskapets eneste anførsel er at sikrede ikke har dokumentert noe tap. Selskapet velger å ikke komme med noen utdypende begrunnelse for sitt standpunkt. Selskapets anførsel er ikke holdbar, og sikrede mener dette kan fastslås på bakgrunn av en skriftlig behandling. Spørsmålene i saken er for det første å ta stilling til verdien av de varer sikrede hadde på eiendommen som brant, og for det annet ta stilling til hvilket driftstap sikrede led i dekningsperioden etter brannen. Regnskapsdokumentasjonen som er fremlagt er tilstrekkelig til å fastslå at det er lidt et betydelig tap som følge av ødelagt varelager. Det er naturlig nok et tap som, etter sin art, må beregnes basert på den informasjonen man har tilgjengelig, all den tid man ikke har en varelagertelling e.l. umiddelbart i forkant av brannen.

Sikrede anfører at det ikke foreligger noe grunnlag for selskapets anførsel om at saken må avventes til etter politietterforskning. Selskapet har verken anmeldt eller mistenkt sikrede for å ha oppgitt noe uriktige opplysninger i anledning sitt forsikringskrav.

Sikrede har krav på forsikringsutbetaling for avbruddstap og varelager som nevnt ovenfor, samt renter for forsinket betaling i samsvar med fal. § 8-4 første ledd.

Selskapet begjærer saken avvist, både fordi krav om forsikringsoppgjør for tapt varelager og avbruddstap ikke er abandonert av konkursboet, og fordi saken ikke er egnet for skriftlig behandling.

Subsidiært at sikrede ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert og sannsynliggjort kravet, jf. fal. § 8-1 første ledd. I mail av 5.9.18 listet selskapet opp for sikrede hva som manglet for å komme videre, og selskapet har fremdeles ikke mottatt de etterspurte opplysningene eller den etterspurte dokumentasjon.

Selskapet anfører atter subsidiært at eventuell klagebehandling må utstå til politiet har avsluttet etterforskningen. Et naturlig etterforskningskritt er å undersøke branntomten opp mot de opplysninger T.L. har gitt i skadeoppgavene, herunder foreta volumkontroll av varerestene forsikret under sikredes polise. Videre vil det være naturlig å innhente revisoropplysninger. Resultatet av disse undersøkelsene har betydning for vurderingen av det aktuelle kravet og vil først foreligge når etterforskningen er avsluttet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet har ytterligere ansvar for avbrudd etter brann i varelager.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Nemnda mener den informasjonen som foreligger ikke er tilstrekkelig til å ta stilling til sikredes krav, og nemnda har heller ikke regnskapskompetanse til å vurdere den informasjonen som er fremlagt på en forsvarlig måte. Disse spørsmålene bør belyses gjennom muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).